

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

NOWOCZESNA EDUKACJA

Tomasz Tokarz

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Data: 04.01.2020 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

1

2

NOWOCZESNA EDUKACJA

- a) odpowiadająca na dzisiejsze problemy (i przewidyująca przyszłe);
- b) dostosowana do potrzeb ucznia;
- c) oparta na badaniach naukowych (społecznych, biologicznych, ekonomicznych)

A co z technologią (paradoks TEAMS)?

3

1820 - SKĄD PRZYCHODZIMY

PRZYMUS
UNIFORMIZACJA
RYWALIZACJA

4

2020 – GDZIE JESTEŚMY (ANOMIA)

PROBLEM: ANOMIA	ODPOWIEDŹ	REALIZACJA: 5 FILARÓW SZKOŁY
ATROFIA	KIEROWANIE SOBĄ	STUDIUM POZNAWANIA SIEBIE
ALIENACJA	KOMUNIKACJA	AGORA (KLUB DYSKUSYJNY)
ANARCHIZM INFORMACYJNY	KRYTYCZNE MYŚLENIE	LABORATORIUM BADAWCZE
AUTOMATYZACJA	KREATYWNOŚĆ	WARSZTAT PRACY TWÓRCZEJ
ATOMIZACJA	KOOPERACJA	ZESPÓŁ PROJEKTOWY

www.tomasztkararz.net

5

EPOKA SIECI I SMARTFONA

- Otwarta przestrzeń, gdzie każdy może dodać coś od siebie, zapewniająca łatwy kontakt z ludźmi na całym świecie i błyskawiczny dostęp do danych
- Przenośny, mobilny komputer, który nosimy w kieszeni lub torebce

6

Lekcje z edukacji zdalnej

- Możliwość uczenia samodzielnego
- Konieczność wymiany z innymi
- Zróżnicowanie
- Wzajemne uczenie się od siebie
- Rola relacji
- Dostępność źródeł zewnętrznych
- Nauczyciel jako koordynator
- Prace kreatywne zamiast testów

7

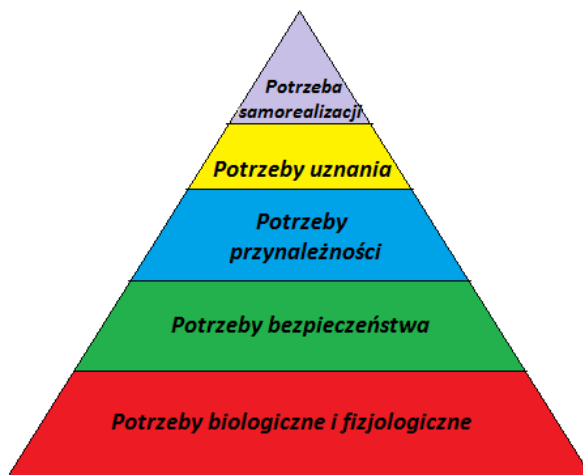
EDUKACJA OPARTA NA ROZPOZNANIU UCZNIÓW

- JACY SĄ NASI UCZNIOWIE** (kim są, jak myślą, jak się komunikują)
  - JAK SIĘ UCZĄ** (z czego, jak zapamiętują, jak działa ich mózg?)
  - CO ICH MOTYWUJE** (co ich pobudza do działania i uczenia się?)
- JAKIE SĄ ICH POTRZEBY** (za czym podążają, po co przychodzą do szkoły?)

8

CZEGO UCZNIOWIE POTRZEBUJĄ?

- BEZPIECZEŃSTWA
- UZNANIA
- WYRAŻENIA SIEBIE
- AKCEPTACJI
- SAMODOSKONALENIA
- PRZYNALEŻNOŚCI
- ZAANGAŻOWANIA W CIEKAWY I WAŻNY (SENS)
- AUTONOMII

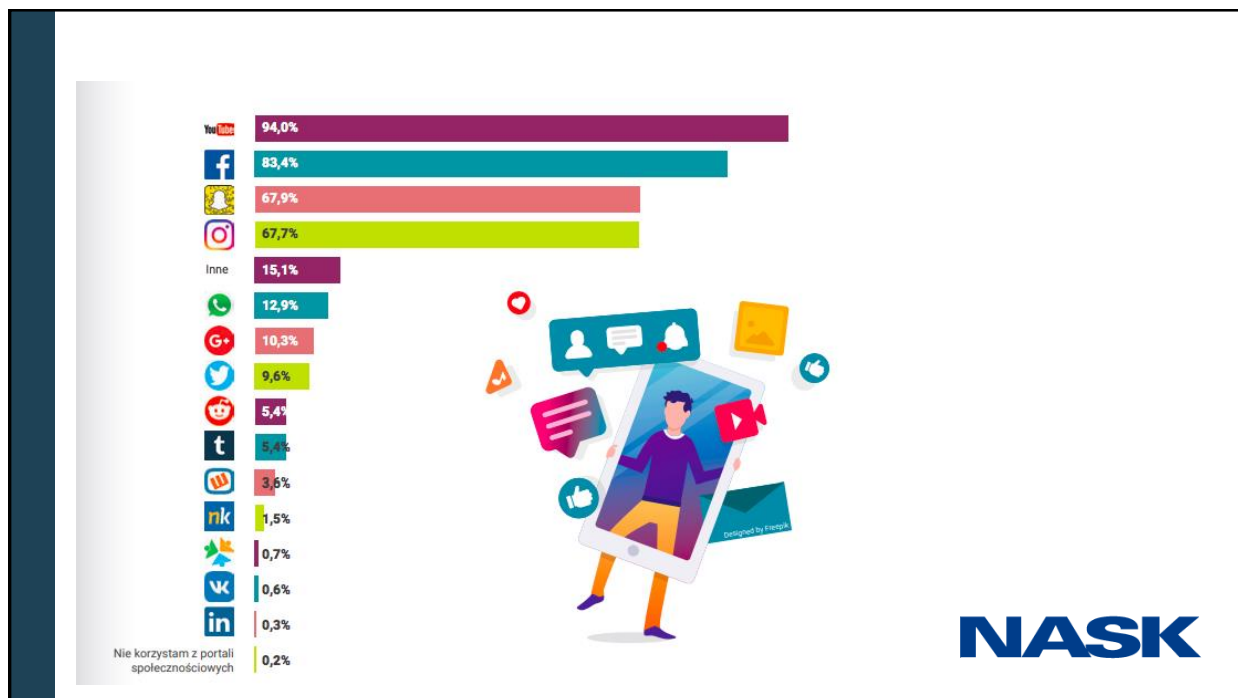
9

UCZNIOWIE - JACY ONI SĄ? (W PORÓWNANIU DO NAS)

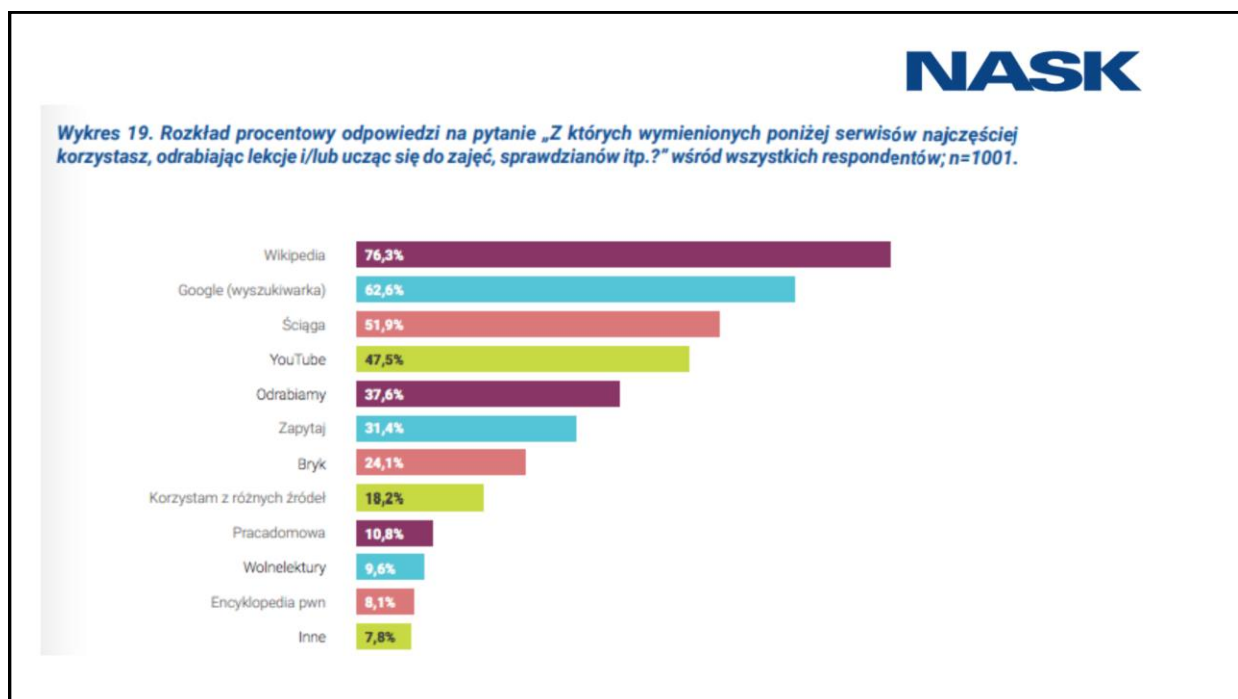
TACY SAMI CHOĆ NIECO INNI

- Zróżnicowani
- Pragmatyczni (do czego mi się to przyda?)
- Nastawieni na "tu i teraz"
- Szukający oparcia
- Zorientowani na opinię innych
- Emocjonalni - mózg nastolatka jest w ciągłej przebudowie
- Żyjący w świecie nowych mediów i technologii
- Elastyczni i mobilni, z większą przerzutnością uwagi

10

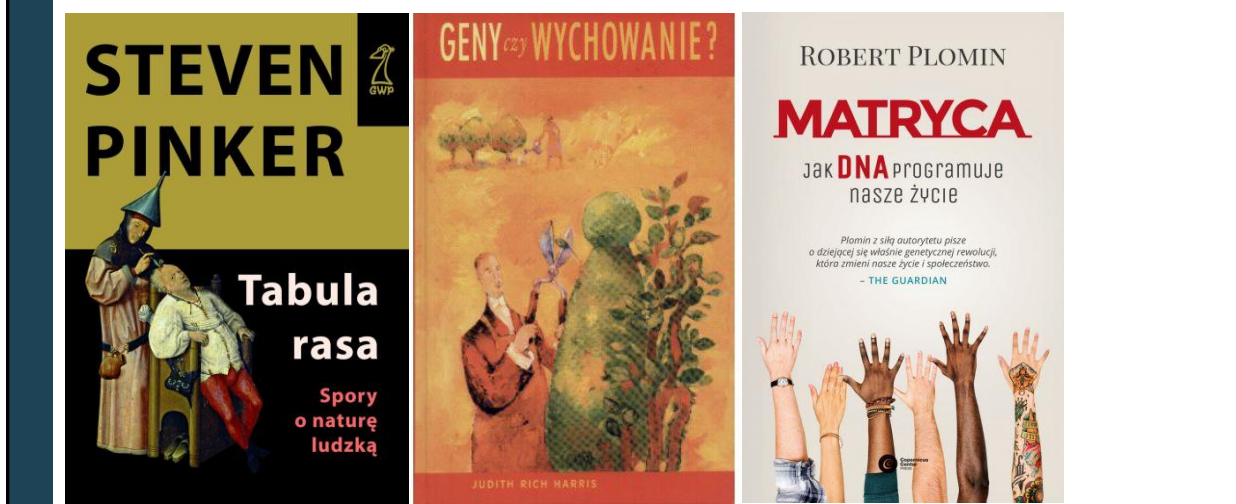

11

12

EDUKACJA OPARTA NA BADANIACH NAUKOWYCH

13

14

ZASADY WSPOMAGANIA PAMIĘCI

- ❑ **KONCENTRUJ UWAGĘ (to jest ważne)**
    - ❑ **WZBUDZAJ EMOCJE (zaciekawiaj)**
- ❑ **UŻYJ SKOJARZEŃ (przejdź na poziom semantyczny, łączenia, konteksty)**
- ❑ **ODNOŚ DO SIEBIE (efekt odniesienia do siebie, co to dla Ciebie znaczy?)**
- ❑ **WYKORZYSTAJ OBRAZ (odwołaj się do wyobraźni, podwójne kodowanie)**
  - ❑ **POWTARZAJ (ale nie tak jak do tej pory - powtarzanie opracowujące)**
    - ❑ **ZWRÓĆ UWAGĘ NA ŚRODEK (efekt świeżości, efekt końcowości)**
      - ❑ **GRUPUJ INFORMACJE (3-5-7 elementów)**
        - ❑ **RÓB PRZERWY (reminiscencje)**
        - ❑ **MIESZAJ (różnicowanie treści)**

15

SZKOŁA JAKO SPOŁECZNOŚĆ (SAMO)UCZĄCA SIĘ

16

ORGANIZACJA UCZĄCA SIĘ

Jedyna szansa na pozytywne przejście zmian jest związana z umiejętnością uczenia się. Te jednostki, które są w stanie uczyć się, mogą też z sukcesem przechodzić przez niemal wszystkie zmiany - Peter M. Senge

Tempo, w jakim organizacje uczą się, może stać się jedynym stałym źródłem przewagi konkurencyjnej - Sloan Management Review

17

SZKOŁA JAKO SIĘĆ

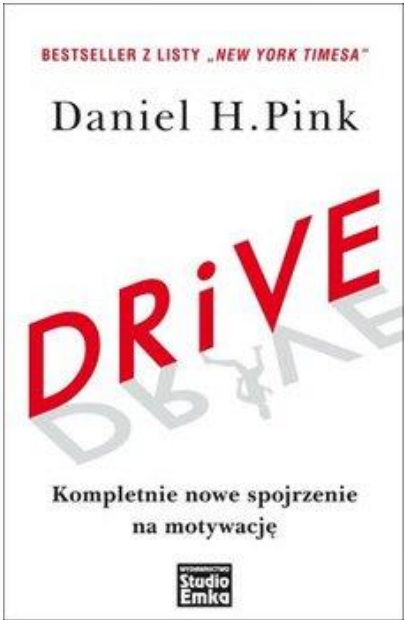

18

SIEĆ	
PODMIOT	
PODMIOT	
WYMIANA	
SIEĆ	

19

SZKOŁA JAKO
MIEJSCE OPARTE
NA POTRZEBACH

20

SEKRET MOTYWACJI WEWNĘTRZNEJ

POZWOLIĆ LUDZIOM DZIAŁAĆ
(**autonomia**)

ABY MOGLI SIĘ DOSKONALIĆ
w obszarze, w którym są dobrzy
(**mistrzostwo**)

I KTÓRY NADA ICH ŻYCIU SENS
(**cel**)

21

MOTYWOWANIE OCENAMI

- Szkolne oceny nie zawsze informacją zwrotną. Czasem są rodzajem nagród za posłuszeństwo i kar za jego brak
- Handel ocenami (Jackson)
- Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.*

22

SZKOŁA JAKO ORGANIZACJA TURKUSOWA

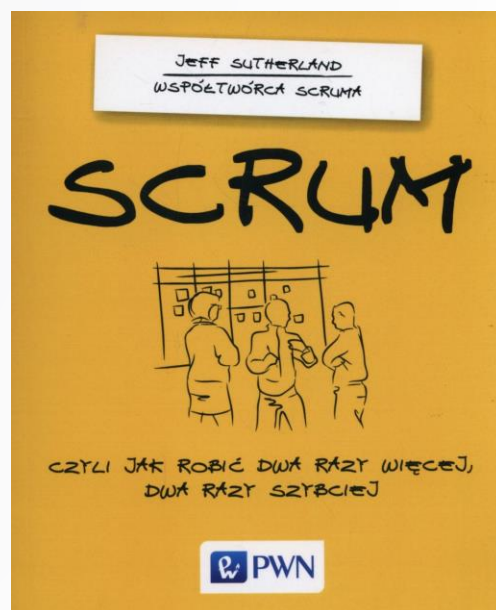
23

ORGANIZACJE PRZYSZŁOŚCI

- **samozarządzanie** (rozproszenie władzy),
- **autentyczność** (bazowanie na otwartości, komunikacji i realnych zasobach członków grupy),
- **ewolucyjny cel** (rezygnacja z długofalowego planowania na rzecz wsłuchiwania się w terażniejszość i reagowania na nią).

24

SZKOŁA JAKO ORGANIZACJA ZWINNA

25

STARY MODEL ORGANIZACJI	NOWY MODEL ORGANIZACJI
Hierarchia (struktura pionowa)	Sieć (struktura pozioma)
Lider – decydent, menedżer	Lider – facylitator, mediator, coach
Odgórne dyrektywy	Inicjatywy oddolne
Motywacja zewnętrzna (nagrody, kary, oceny)	Motywacja wewnętrzna (pasja, satysfakcja z odkrywania, rozwój)
Podporządkowanie	Samodzielność
Rywalizacja, interes, zysk	Współdziałanie, kontakt, relacja
Planowość (schemat)	Elastyczność, niestandardowość
Wiedza jako domena zarządzających	Duża samoświadomość pracowników

opracował: Tomasz Tokarz

26

**WOLNOŚĆ
WIELOŚĆ
WYMIANA**

27

JAK SIĘ UCZA?

BRAIN

28

OD CZEGO ZALEŻY ZAANGAŻOWANIE (SEZAM)

1

SENS

Czuję, że to co robię ma znaczenie, daję coś innym, jestem częścią czegoś istotnego

2

EMOCJE

Budzi to mój entuzjazm, daje mi frajdę, ekscytuje mnie to co robię, naprawdę lubię to robić

3

ZYSK

Przynosi mi to realną korzyść, pozwala mi zarobić, czuję, że mi się to przydaje

4

AUTONOMIA

Robię to w taki sposób, który jest mi bliski, nie czuję przymusu, kieruję własnym życiem

5

MISTRZOSTWO

Pozwala mi się to doskonalić w obszarze, który jest moją mocną stroną i jest dla mnie ważny

29

PROJEKTOWANIE

❑ CO MOŻEMY ZROBIĆ?

(w warunkach w jakich działamy, z zasobami jakimi dysponujemy)

- ❑ JAK MOŻE WYGLĄDAĆ SZKOŁA DLA UCZNIĄ?
- ❑ JAKA MA BYĆ ROLA UCZNIĄ?
- ❑ JAKA MA BYĆ ROLA NAUCZYCIELĄ?
- ❑ JAKA MA BYĆ ROLA DYREKTORA?
- ❑ JAKA MA BYĆ ROLA RODZICĄ?
- ❑ JAKIE METODY I TECHNIKI WYKORZYSTAMY?
- ❑ JAK UŻYJEMY NOWYCH TECHNOLOGII?

30

REALIZACJA

- JAK KIEROWAĆ PRACĄ ZESPOŁU UCZNIOWSKIEGO?
- JAK WSPIERAĆ UCZNIÓW W USTALANIU I REALIZOWANIU CELÓW?
  - JAK SIĘ Z NIMI KOMUNIKOWAĆ?
  - JAK DELEGOWAĆ ZADANIA?
  - JAK MONITOROWAĆ POSTĘPY?
- JAK REALIZOWAĆ PODSTAWĘ PROGRAMOWĄ?
- JAK PRZYGOTOWAĆ UCZNIÓW DO EGZAMINÓW?
  - JAK ROZWIĄZYWAĆ KONFLIKTY?

31

Ludzie będą chętnie przychodzić do szkoły, w której:

- czują się ważni (zauważeni),
  - czują się docenieni
  - czują się akceptowani,
  - czują się bezpieczni,
    - robią to, co lubią,
- mogą realizować własne pomysły,
- wiedzą co mają robić i po co to robią (poczucie sensu).

EDUKACJA TO RELACJA

32

NOWA SZKOŁA

- Nielinearna** (różne ścieżki dopasowane do różnych uczniów, dająca im realną wartość)
- Decyzyjna** (możliwość decydowania)
- Wspierająca** (nauczyciel jako trener - nie jest egzaminatorem ani sędzią!)
- Dająca realną informację zwrotną**
- Kooperacyjna** (projekty zespołowe)
- Aktywizująca** (samodzielne pozyskiwanie, wytwarzanie i przetwarzanie danych)
- Nowoczesna** (mądrze wykorzystująca nowe technologie)

33

12 PUNKTÓW ZMIANY

- 1. Autonomia** zamiast centralizmu,
- 2. Sieciowość** zamiast stałej hierarchii,
- 3. Wymiana doświadczeń** zamiast nakazywania,
- 4. Motywacja samoistna** zamiast instrumentalnej,
- 5. Odkrywanie siebie** zamiast napełniania danymi,
- 6. Oparcie na cechach osobowych** zamiast wtłaczania w formę,
- 7. Uczenie przez działanie** zamiast przez odtwarzanie ,
- 8. Eksperymentowanie** zamiast działania wg schematów,
- 9. Odpowiedzialność** zamiast posłuszeństwa,
- 10. Autentyczne relacje** zamiast wchodzenia w sztuczne role,
- 11. Rozwiązywanie problemów** zamiast wypełniania ćwiczeń z zadaniami,
- 12. Wdrażanie projektów** zamiast przetwarzania abstrakcyjnych treści

34

KOMPETENCJE KLUCZOWE 5 x K

Konieczne jest rozwijanie kompetencji, które pozwolą odpowiedzieć na realne wyzwania współczesności:

- a) kryzys wartości (wielkich opowieści),
- b) kryzys autorytetów (ekspertów),
- c) kryzys informacyjny (chaos danych)
- d) kryzys pracy (automatyzacja),
- e) kryzys relacji (atomizacja społeczna).

Potrzebujemy narzędzi, które pomogą naszym uczniom przygotować się do radzenia sobie z nimi.

KIEROWANIE SOBĄ

- Samoświadomość
- Świadomość celu
- Decyzyjność

KRYTYCZNE MYŚLENIE

- Pozyskiwanie danych
- Przetwarzanie (analiza)
- Wnioskowanie

KREATYWNOŚĆ

- Tworzenie
- Przekształcanie
- Wdrażanie

KOMUNIKACJA

- Wyrażanie siebie
- Asertywność
- Empatia

KOOPERACJA

- Negocjowanie
- Praca w grupie
- Konsensualizm

35

NOWA ROLA NAUCZYCIELA

TRENER
INSTRUKTOR
INSPIRATOR
FACYLITATOR
TUTOR
LIDER

36

NAUCZYCIEL JAKO KIEROWNIK ZESPOŁU POWINIEN UMIEĆ

1. wiedzieć, co chce zrobić - **co leży w interesie zespołu**
2. rozpoznać **kontekst** w jakim działa zespół (warunki, okoliczności, wymagania zewnętrzne), np. poprzez analizę SWOT
3. **poznać członków** swojego zespołu (ich potencjał, mocne strony) oraz dopasować do nich adekwatne sposoby pracy i zadania
4. **pomóc im rozpoznać i wykorzystać swój potencjał**
5. **zaplanować** (wraz z członkami zespołu) proces realizacji celów (harmonogram, plan działań)
6. **motywować** (inspirować) ich do działania, do którego się zobowiązali,
7. **efektywnie komunikować się** z nimi
8. pomóc im w rozwiązywaniu ewentualnych **konfliktów** wewnątrz zespołu,
9. Identyfikować problemy i reagować na nie
10. **korygować działania** w trakcie realizacji projektu

37

KLASA JAKO GRUPA

**KIM JESTEŚMY
CO NAS ŁĄCZY - SIŁA GRUPY**

**JAKIE WYJĄTKOWE ZASOBY MAJĄ
CZŁONKOWIE NASZEJ GRUPY**

38

PROJEKT – FILM „PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ MŁODZIEŻY/ROLA INTERNETU W ŻYCIU MŁODZIEŻY”

Uczniowie pracują w 5-6 osobowych zespołach. Można wydzielić role z przypisanym zakresem odpowiedzialności.

MENEDŻER (koordynator)

BADACZ (specjalista od szukania informacji)

ANALITYK (specjalista od przekształcania danych w koncept)

TWÓRCA (specjalista od tworzenia dzieła, w tym przypadku filmu)

MARKETINGOWIEC (specjalista od promocji)

PREZENTER (specjalista od występów publicznych)

39

Dziękuję za uwagę :)

Tomasz Tokarz

www.tomasztokarz.net

40